

Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi Institute of Natural and Applied Science Journal

Dergi ana sayfası/ Journal home page: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kujs>

E-ISSN: 2587-2389

Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Ağ Kullanım Analizi: Kars İli Örneği

Duygu Uçum YİĞİT¹ , Ezgi Pelin Yıldız^{*2}

¹ Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı. Kars, TÜRKİYE

² Kafkas Üniversitesi/Kazım Karabekir Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Programcılığı Bölümü, Kars, TÜRKİYE

(İlk Gönderim / Received: 03. 02. 2023, Kabul / Accepted: 25. 06. 2023, Online Yayın / Published Online: 12. 10. 2023)

Anahtar Kelimeler:

Sosyal Ağ,
Sosyal Ağ Kullanımı,
Ortaokul Öğrencileri,
Sosyal Ağ Analizi.

Özet: Bilgi çağının bir getirisi olarak gelişen teknoloji furçasının insanlığı mecbur kıldığı ve hayatımızın bir parçası haline gelen sosyal ağ; her geçen gün biraz daha yaşamımızın odak noktası haline gelmiştir. Öncesinde sayılı ailenin evlerine girebilen teknolojik cihazların var olduğu günlerden, günümüzde yeni doğan çocukların dahi sosyal medyada bir profile sahip olduğu günlere doğru ilerlemiş bulunmaktayız. Sosyal ağların insanların iletişimini, etkileşimini, işbirliğini, çalışmasını ve hatta öğrenme sürecini bile yeniden şekillendirdiği günümüzde, bu çalışmanın amacı ortaokul öğrenimine devam eden 5-6-7-8. sınıf öğrencilerinin sosyal ağ kullanımının analiz edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda bu çalışmada Kars ilinde bulunan bir devlet Ortaokulunun 5. sınıf A/B - 6.sınıf A/B - 7.sınıf A/B - 8. sınıf A/B öğrencileri üzerinde anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Toplanan anket sonuçları ilgili istatistiksel testler yardımı ile analiz edilmiştir. Ankete 85 kız, 87 erkek olmak üzere toplam 172 öğrenci katılmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. 28 sorudan oluşan ankette öğrencilerin demografik bilgilerini ortaya koymak amacıyla katılımcılara sınıf, şube, cinsiyet, uyku durumu, başarı durumu gibi sorular yöneltilirken; sosyal ağ kullanımını tespit etmede hangi sosyal ağları kullandıkları, ne kadar süredir kullandıkları, gün içinde ortalama internet kullanımları gibi sorular yöneltilmiştir. Uygulanan 28 soruluk anket ile; öğrencilerin demografik özellikleri ile sosyal ağlar üzerindeki faaliyet durumları arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Veriler SPSS 24 programı ile analiz edilerek; öğrencilerin sosyal medyada ne amaçla vakit geçirdikleri ve bu kullanımın öğrenciler üzerindeki etkileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçların gençlerin sosyal medya ortamlarını kullanım sıklığından yola çıkarak ileride oluşabilecek internet bağımlılığı, cep telefonu bağımlılığı (Nomofobi) gibi olumsuz durumlara karşı alınabilecek önlemlerin farkındalığı açısından önem arz edeceği öngörülmektedir.

Social Network Usage Analysis of Secondary School Students: The Case of Kars Province

Keywords:

Social Network,
Social Network Usage,
Secondary School Students,
Social Network Analysis

Abstract: The social network, which has become a part of our lives, obliges humanity as a result of the developing technology frenzy as a result of the information age; it has become the focal point of our lives a little more every day. We have progressed from the days when there were technological devices that could enter the homes of a limited number of families, to the days when even newborn children have a profile on social media. Considering that social networks are reshaping people's communication, interaction, collaboration, work and even the learning process; the purpose of this study is to analyze the social network usage of secondary school students. For this purpose, in this study, a survey was conducted on 5th grade A/B - 6th grade A/B - 7th grade A/B - 8th grade A/B students of a public secondary school in Kars. The collected survey results were analyzed with the help of related statistical tests. A total of 172 students, 85 girls and 87 boys, participated in the survey. In the study, the survey model, which is one of the quantitative research methods, was used. In the questionnaire consisting of 28 questions, questions such as class, branch, gender, sleep status, success status were asked to the participants in order to reveal the demographic information of the students; In order to determine the use of social networks, questions such as which social networks they use, how long they use them, and their average internet use during the

day were asked. With the 28-question survey applied; it is aimed to determine the relationship between the demographic characteristics of the students and their activity status on social networks. By analyzing the data with SPSS 24 program; for what purpose students spend time on social media and the effects of this use on students were tried to be determined. It is predicted that the results obtained in the research will be important in terms of awareness of the precautions that can be taken against negative situations such as internet addiction, mobile phone addiction (Nomophobia) that may occur in the future, based on the frequency of use of social media environments by young people.

*İlgiliyazar: yildizezgipelin@gmail.com
DOI: 10.58688/kujs.1247108

1. GİRİŞ

İnternet kavramının gelişimiyle birlikte zaman ve mekân sınırlamaları ortadan kalkarak, en başta iletişim alanında olmak üzere her alanda yeni gelişmeler meydana gelmiştir (Hilbert, 2012). Bu gelişmeler sonucunda bilgisayar teknolojileri, internet kullanımı ve sonrasında sosyal ağlar aktif kullanılmaya başlanıp günlük hayatımızın vazgeçilmez birer parçaları haline gelmiştir. Bireylerin sosyal bir çevreye dahil olma arzuları, çevre ile iletişim ve sosyal gruplarda yer alabilme istekleri zamanla sosyal ağların kullanım popürlüğünü arttırmıştır (Webster, 2006). Kabatak ve Koç (2011)'e göre sosyal ağlar, internet ortamlarından kullanıcıların kendi profillerini oluşturarak kendilerini diğer kullanıcılara tanıttığı, farklı ülke ve kültürdeki insanlarla iletişim ve etkileşime geçtikleri, günlük yaşamda kullandıkları jest ve mimikleri betimleyen simge ve sembollerle duygu ve düşüncelerini aktardıkları sanal ortamlar olarak ifade edilmektedir. Sosyal ağlar ilk kez 1954 yılında Barnes tarafından, çevredeki diğer insanlarla olan ilişkileri tanımlamak amacıyla kullanılmıştır. Bugün sosyal ağlar denildiğinde karşımıza milyonlarca üyeliğe sahip Facebook, Instagram ve Twitter çıkmaktadır. Son yıllarda sosyal medya kullanıcılarının sosyal ağlarda harcadıkları zaman ve bu ağlara üyelikte bulunan kullanıcı sayılarının her geçen gün artış gösterdiği yapılan analizlerde ortaya konulmuştur. Örneğin bir dönem en popüler sosyal medya ortamlarından biri olan Facebook sosyal ağ sitesinin 2017 yılında 2 milyar 72 milyon kullanıcı profiline ulaştığı saptanmıştır (Statistica, Facebook Users Worldwide, 2017). Son yıllarda Facebook sosyal ağının popürlüğünü Instagrama bıraktığı ve daha ileri yaş grubundaki kullanıcı profili tarafından tercih edildiği araştırmalarda ortaya konulmuştur.

2022 yılında yapılan araştırmalara göre Dünyadaki toplam sosyal medya kullanıcı sayısı 4.20 milyardır. Sosyal medyada geçirilen günlük süre dünya ortalaması 2 saat 24 dakika, Türkiye ortalaması ise 2 saat 47 dakikadır. Tüm bu sonuçlar doğrultusunda sosyal medya kullanıcı sayısının durağan olmayıp hızla artış gösterdiği sonucundan da hareketle ilgili sanal ortamların bireyler üzerinde bağımlılık yaratıp olumsuz sonuçlar doğurabileceği gerçeği ortaya çıkmaktadır. Bu olumsuz sonuçlar özellikle kişilik yapıları yeni yeni gelişmekte olan ilkökul ve ortaokul öğrencilerini de etkileyebilecek aşırı kullanımlar sonucunda çocuklar zaman kaybı, bilgi hırsızlığı, sahte hesaplar, siber zorbalık ve diğer güvenlik problemleri gibi tehdit ve sorunlarla mücadele etmek zorunda kalabileceklerdir. Özellikle çocukların sosyal ağ aracılığı ile görüşecekleri tanımadığı kişiler tarafından tehlikeli sayılabilecek durumları yaşamaları da mümkün olabilecektir. Bu konuda öğretmenlerin, konu alan

uzmanlarının ve diğer yetişkinlerin onları bilgilendirmeleri ve bilinçlendirmeleri gerekmektedir.

Alan yazın incelendiğinde sosyal ağ kullanımı ve bu ağların ortaokul öğrencileri üzerindeki etkilerini konu edinen birçok araştırma ve çalışmanın varlığı dikkat çekmektedir. Bu araştırmalarda elde edilen genel bir sonuç olarak; ailelerin eğitim düzeyleri yükseldikçe öğrencilerin akıllı telefon, tablet gibi teknolojik cihazlara sahip olma oranlarının artış gösterdiği ve sosyoekonomik ve kültürel düzeyi yüksek öğrencilerin evlerindeki bilgisayardan aktif olarak yararlandığı sonucuna varılmıştır. İnternet bağlanma, chat, oyun oynama, ders çalışma gibi etkinlikler kullanımda öne çıkarken öğrencilerin okul derslerine yönelik eğitsel yazılımları kullanım oranları oldukça düşük bulunmuştur.

İlgili araştırmalara örnek olarak; Hançer ve Mişe (2019) çalışmalarında ortaokul öğrencilerinin sosyal medyayı eğitsel amaçlı kullanım düzeyleri ve sosyal medyaya yönelik tutumlarının araştırmışlardır. 388 ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirdikleri çalışmanın sonuçlarına göre; ortaokul öğrencilerinin, sosyal medyayı eğitsel amaçlı kullanmalarına yönelik düzeylerinin, orta düzeyde olduğu, cinsiyete göre anlamlı bir farkın olmadığı; tutum puanlarına bakıldığında ise erkek öğrencilerin puanlarının kız öğrencilerin puanlarına göre daha yüksek olduğu sonucu tespit edilmiştir.

1.1. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı; araştırma yöntemlerinden tarama modelini kullanarak ortaokul öğrencilerinin sosyal ağ kullanımının analiz edilmesidir. Bu amaca ulaşabilmek için cevaplanması gereken temel sorular (alt amaçlar) aşağıda sıralanmıştır:

1. Öğrencilerin üyeliği olduğu sosyal ağlar nelerdir?
2. Öğrencilerin sosyal ağları kullanım sıklıkları (yıl bazında) nelerdir?
3. En çok kullanım gören/tercih edilen sosyal ağ hangisidir?
4. Öğrenciler sosyal ağlara en çok hangi cihazla erişmektedir?
5. Öğrenciler gün içerisinde ortalama kaç saat sosyal ağ kullanmaktadır?
6. Öğrenciler sosyal ağları hangi amaçla daha çok kullanmaktadır?
7. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sosyal ağ kullanım sürelerinde farklılık var mı?

1.2. Araştırmanın önemi

Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımız içinde bulunduğumuz çağda sosyal medya ortam ve araçlarından gereğinden fazla etkilenebilmektedir. Bu etkilenme yaş, gelişim, sosyal ve çevresel faktörlere bağlı olarak çeşitlilik

göstermekte olup olumlu ve/veya olumsuz sonuçları beraberinde getirmektedir. İlköğretim düzeyine düşen bu kullanımların gerek fiziksel gerekse de zihinsel etkileri pek çok disiplin alanlarına konu olup bu konuda birçok araştırmalar yapılmaktadır. Hatta bu kullanımlar çocukların ebeveynlerinin sosyal medya kullanım sıklıkları, sosyal medyaya bakış açıları, kullanım tutumları gibi değişkenler aracılığı ile de karşılaştırmalı test edilmektedir.

Bu araştırmada 28 sorudan oluşan ankette öğrencilerin demografik bilgilerini ortaya koymak amacıyla katılımcılara sınıf, şube, cinsiyet, uyku durumu, başarı durumu gibi sorular yöneltilirken; sosyal ağ kullanımını tespit etmede hangi sosyal ağları kullandıkları, ne kadar süredir kullandıkları, gün içinde ortalama internet kullanımları gibi sorular yöneltilmiştir. Uygulanan 28 soruluk anket ile öğrencilerin demografik özellikleri ile sosyal ağlar üzerindeki faaliyet durumları arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Tüm bunlar ışığında; araştırmada elde edilen sonuçların gençlerin sosyal medya ortamlarını kullanım sıklığından yola çıkarak ileride oluşabilecek internet bağımlılığı, cep telefonu bağımlılığı (Nomofobi) gibi olumsuz durumlara karşı alınabilecek önlemlerin farkındalığı açısından önem arz edeceği öngörülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma modeli

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da günümüzdeki bir durumu var olduğu şekliyle betimleyen, öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenen davranışların gelişmesi için uygulanan süreçlerin tümü olarak tanımlanmaktadır (Karasar, 2011). Çalışmada ilgili modelin “ilişkisel tarama” türü tercih

edilmiştir. Bu kapsamdan yola çıkarak; değişkenler arasındaki ilişkilerin düzeyi saptanmaya çalışılmıştır.

2.2. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı Kars İli Merkez İlçesinde bulunan bir devlet okulunun Ortaokulunda öğrenim gören 5-6-7-8. sınıflardan A ve B şubesinde öğrenim gören 87 erkek 85 kız toplam 172 öğrenci oluşturmaktadır.

2.3. Veri toplama aracı

Ortaokul öğrencilerinin sosyal ağ kullanım analizini ortaya koymak amacı ile yapılan literatür taraması sonucunda Pehlivanoğlu ve Duru (2015) tarafından geliştirilen anket formu izin alınarak kullanılmıştır. Ankete formuna ait sorular Ek 1; izne ilişkin belge ise Ek 2’de sunulmuştur.

2.4. Verilerin analizi

Veriler SPSS 24 programı ile analiz edilerek çözümlenmiştir. Toplanan anket sonuçları ilgili istatistiksel testler yardımı ile analiz edilmiştir. Araştırmada veriler normal dağılım gösterdiğinden istatistiksel testlerden değişkenler arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla bağımsız grup t testi kullanılmıştır. Bağımsız örneklem t testi, iki bağımsız grup arasında ortalamalara bakarak istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için kullanılır. Çalışmada öğrencilerin sosyal ağlara yönelik kullanım sıklıklarını tespit etmek üzere frekans ve yüzde değerlerinden yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmada elde edilen bu bulgular aşağıda tablolar aracılığı ile sunulmuştur:

Tablo 1. Demografik bulgular

Değişken	Kategori	Frekans	(%)
Sınıf	5.Sınıf	43	25,0
	6.Sınıf	38	22,1
	7.Sınıf	46	26,7
	8.Sınıf	45	26,2
Cinsiyet	Kız	85	49,4
	Erkek	87	50,6
Ortalama Başarı Puanı	80-100 arası	84	48,8
	60-79 arası	58	33,7
	40-59 arası	27	15,7
	0-39 arası	3	1,7
Günlük Uyku Saati	5 saatten az	29	16,9
	6-8 saat	98	57,0
	8 saatten fazla	44	25,6

Tablo 1' e göre sınıf değişkenine göre; %25'i 5.sınıf, %22,1'i 6.sınıf, %26,7'si 7.sınıf, %26,2'si 8.sınıf tan oluşup; katılımcıların %49,4 ü kız, %50,6'sı erkektir. Katılan öğrencilerin ortalama başarı puanlarına göre %48,8'i 80-100 arası, %33,7'si 60-79 arası, %15,7 si 40-59 arası, %1,7'si 0-39 arası puanlara sahiptir. Günlük uyku saati ise 16,9'u 5 saatten az, %57'si 6-8 saat arası, %25,6 'sı 8 saatten fazla şeklindedir.

Tablo 2 incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sosyal ağlara sahiplik durumları; Instagram için, kız öğrencilerin 59'u erkek öğrencilerin 113'ü, Twitter için, kız öğrencilerin 32'si erkek öğrencilerin 140'ı ve Facebook için kız öğrencilerin 41'i erkek öğrencilerin 131'i olarak tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre cinsiyet değişkeni açısından değerlendirildiğinde; sosyal ağlara sahiplik durumlarının erkek öğrenciler lehine olduğunu; Twitter sosyal ağ ortamının kız öğrenciler tarafından sıklıkla tercih görmediği ve erkek öğrencilerde ise bu durumun aksine Twitter'ın en çok tercih gören sosyal ağ olduğu ortaya konulmuştur.

Tablo 3 incelendiğinde yıl değişkenine göre; Instagram sosyal ağına sahip olma süresi incelendiğinde 172 öğrenci dikkate alındığında sıklığın "2 yıldan az" değişkeni lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre Instagramın son yıllarda sahiplik artışı gösteren bir sosyal ağ ortamı olduğu sonucu doğrulanmaktadır.

Tablo 4 incelendiğinde yıl değişkenine göre; Twitter sosyal ağına sahip olma süresi incelendiğinde 172 öğrenci

dikkate alındığında sıklığın "2 yıldan" değişkeni lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde yıl değişkenine göre; Facebook sosyal ağına sahip olma süresi incelendiğinde 172 öğrenci dikkate alındığında sıklığın "2 yıl" değişkeni lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6'dan elde edilen verilere göre; öğrencilere yapılan anket ile Instagram, Twitter ve Facebook 'a sahip olma süreleri frekans analizi ile belirlenmiştir. Instagram'a sahip öğrencilerin daha fazla olduğu ve en çok kullanılan sosyal ağın da Instagram olduğu verilerine ulaşılmıştır.

Tablo 7'den elde edilen verilere göre; öğrencilerin sosyal ağa ağlara bağlanırken en çok tercih ettikleri cihaz "akıllı telefonlar" olarak tespit edilmiştir. Akıllı telefonları sıralamada tabletler takip ederken tüm cihazlardan bağlantı durumlarının da sıklığı dikkat çekmiştir.

Tablo 8 incelendiğinde araştırma grubunun %57.5'inin sosyal ağları kullanarak hocaları ve arkadaşları ile daha iyi iletişim kurduğunu; % 39.6'sının ise sosyal ağın bu durumu etkilemediği sonucu ortaya konulmuştur.

Cinsiyete Göre Alt Grupların Karşılaştırılması (Tablo 9) bağımsız iki grup t testi ile yapılmış ve sonuç olarak alt gruplar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farka rastlanılmamıştır ($p>0,05$).

Table 2. Cinsiyet değişkenine göre sosyal ağlara sahip olunma süreleri

Cinsiyet	Instagrama Sahip Olma	Twitter'a Sahip Olma	Facebook'a Sahip Olma
	(N)	(N)	(N)
Kız	59	32	41
Erkek	113	90	101

Table 3. Yıl değişkenine göre Instagram'a sahip olma süresi

Yıl	f	%
2 Yıldan Az	78	45.3
2 Yıl	45	26.3
3 Yıl	30	17.4
3 Yıldan Fazla	19	11.0
Toplam	172	100

Table 4. Yıl değişkenine göre Twitter'a sahip olma süresi

Yıl	f	%
2 Yıldan Az	41	26.8
2 Yıl	54	34.3
3 Yıl	33	22.3
3 Yıldan Fazla	25	17.5
Toplam	172	100

Table 5. Yıl değişkenine göre Facebook'a sahip olma süresi

Yıl	f	%
2 Yıldan Az	41	26.8
2 Yıl	54	34.3
3 Yıl	33	22.3
3 Yıldan Fazla	25	17.5
Toplam	172	100

Table 6. En çok kullanılan sosyal ağ

Sosyal Ağ	f	%
Instagram	172	39.4
Facebook	152	28.6
Twitter	112	32.0

Table 7. Sosyal ağa bağlanırken en çok kullanılan cihaz

Cihaz	f	%
Akıllı Telefon	76	44.1
Tablet	34	19.7
Bilgisayar	11	6.6
Hepsi	51	29.6
Toplam	172	100

Table 8. Sosyal ağ ile arkadaş iletişimi

	f	%
Evet	99	57.5
Hayır	68	39.6
Kararsızım	5	2.9
Toplam	172	100

Table 9. Kız ve erkek öğrencilerin sosyal ağ kullanım süreleri

Cinsiyet	N	\bar{x}	Sd	S	T	P
Kız	87	2.0585	0.37857	0.06912	2.757	0.930
Erkek	85	3.1731	0.39789	0.09650		
Toplam	172					

Sosyal ağların insanların iletişimini, etkileşimini, işbirliğini, çalışmasını ve hatta öğrenme sürecini bile yeniden şekillendirdiği günümüzde, bu çalışmanın amacı ortaokul öğrenimine devam eden 5-6-7-8. sınıf öğrencilerinin sosyal ağ kullanımının analiz edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda bu çalışmada Kars ilinde bulunan bir devlet Ortaokulunun 5. sınıf A/B - 6.sınıf A/B - 7.sınıf A/B - 8. sınıf A/B öğrencileri üzerinde anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Toplanan anket sonuçları ilgili istatistiksel testler yardımı ile analiz edilmiştir. Ankete 85 kız, 87 erkek olmak üzere toplam 172 öğrenci katılmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada ilgili modelin “ilişkisel tarama” türü tercih edilmiştir. Bu kapsamdan yola çıkarak; değişkenler arasındaki ilişkilerin düzeyi saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırmada veriler SPSS 24 programı ile analiz edilerek; öğrencilerin sosyal medyada ne amaçla vakit geçirdikleri ve

bu kullanımın öğrenciler üzerindeki etkileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular özetlendiğinde; cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sosyal ağlara sahiplik durumları; Instagram için, kız öğrencilerin 59'u erkek öğrencilerin 113'ü, Twitter için, kız öğrencilerin 32'si erkek öğrencilerin 140'ı ve Facebook için kız öğrencilerin 41'i erkek öğrencilerin 131'i olarak tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre cinsiyet değişkeni açısından değerlendirildiğinde; sosyal ağlara sahiplik durumlarının erkek öğrenciler lehine olduğunu; Twitter sosyal ağ ortamının kız öğrenciler tarafından sıklıkla tercih görmediği ve erkek öğrencilerde ise bu durumun aksine Twitter'ın en çok tercih edilen sosyal ağ olduğu ortaya konulmuştur. Yıl değişkenine göre; Instagram sosyal ağına sahip olma süresi incelendiğinde 172 öğrenci dikkate alındığında sıklıkla “2 yıldan az” değişkeni lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre Instagramın son yıllarda sahiplik artışı gösteren bir sosyal ağ ortamı olduğu sonucu doğrulanmaktadır. Yıl değişkenine

göre; Twitter sosyal ağına sahip olma süresi incelendiğinde 172 öğrenci dikkate alındığında sıklığın “2 yıldan” değişkeni lehine olduğu tespit edilmiştir. Yıl değişkenine göre; Facebook sosyal ağına sahip olma süresi incelendiğinde 172 öğrenci dikkate alındığında sıklığın “2 yıl” değişkeni lehine olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilere yapılan anket ile Instagram, Twitter ve Facebook ‘a sahip olma süreleri frekans analizi ile belirlenmiştir. Instagram’a sahip öğrencilerin daha fazla olduğu ve en çok kullanılan sosyal ağın da Instagram olduğu verilerine ulaşılmıştır. Öğrencilerin sosyal ağa ağlara bağlanırken en çok tercih ettikleri cihaz “akıllı telefonlar” olarak tespit edilmiştir. Akıllı telefonları sıralamada tabletler takip ederken tüm cihazlardan bağlantı durumlarının da sıklığı dikkat çekmiştir. Bir diğer sonuç; araştırma grubunun %57.5’inin sosyal ağları kullanarak hocaları ve arkadaşları ile daha iyi iletişim kurduğunu; % 39.6’sının ise sosyal ağın bu durumu etkilemediği sonucu ortaya konulmuştur. Cinsiyete Göre Alt Grupların Karşılaştırılması bağımsız iki grup t testi ile yapılmış ve sonuç olarak alt gruplar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farka rastlanılmamıştır.

4. TARTIŞMA

Alan yazın incelendiğinde araştırmada elde edilen bulgular benzer çalışmalarla karşılaştırılmalıdır. Buna göre; Tuğlu (2017), araştırmasında ortaokul öğrencilerinin sosyal medyayı kullanım amaçları ve sosyal medya kullanımlarına ilişkin tutumları üzerine yapıkları çalışmanın sonuçlarına göre; öğrenciler sosyal medyayı en çok arkadaşlarıyla iletişim amacıyla kullandığı ve sosyal medya kullanımlarına ilişkin tutumlarında cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi ve okul türü demografik değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar bulunduğu ortaya konulmuştur. Börekçi vd., (2018) çalışmalarında ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçlarını incelemişler sonuç olarak; sosyal medya uygulamalarından en çok kullanılan sosyal paylaşım sitesinin youtube ve Instagram olduğu, sosyal medya uygulamalarının her günü gün içinde 1-2 saat kullanıldığı sıklığı tespit edilmiştir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre aşağıdaki öneriler sunulmuştur;

- Sosyal ağların kullanımı velilere anlatılmalı, velilerin de öğrencileri sosyal ağ kullanımı doğrultusunda bilgilendirmesi sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin sosyal ağları bilinçli kullanması için onlara öğretmen, aileleri ve daha da önemlisi alan uzmanları tarafından yönlendirmeler yapılmalıdır.
- Sosyal ağın işlevi öğrencilere anlatılmalı, daha doğru kullanımı yönünde öğrenciler özendirilmelidir.

- Ders kaynakları, ödevler, ders notları veya sınav sonuçlarının sosyal ağlar üzerinden paylaşılması konusunda öğrenciler bilinçlendirilmelidir.

6. KAYNAKLAR

- Börekçi, G., Gözen, M., Biçici, S. ve Güler, S. (2018). Ortaokul 7.Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Amaçları İncelenmesi. Konyaaltı Rehberlik Ve Araştırma Merkezi Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Hizmetleri Bölümü. https://karam.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/07/20/974543/dosyalar/2019_01/28141920_KARAM_web_sitesine_Yzet_sosyal_medya-converted.pdf
- Hançer, A. H. & Mişe, H. (2019). Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Medyayı Eğitsel Amaçlı Kullanma Durumları ve Sosyal Medyaya Yönelik Tutumları. Folklor/Edebiyat, folklor/edebiyat, 18-30. DOI: 10.22559/folklor.923
- Koç, M. ve Karabatak, M. (2011). Sosyal Ağların Öğrenciler Üzerindeki Etkisinin Veri Madenciliği Kullanılarak İncelenmesi. 5. Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Pehlivanoğlu, M., K. ve Duru, N. (2015). Veri Madenciliği Teknikleri Kullanılarak Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Ağ Kullanım Analizi: Kocaeli İli Örneği. Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, 3, 508-517.
- Statistica, Facebook Users Worldwide, (2017). <https://www.statista.com/statistics/264810/number-of-monthly-active-facebook-users>
- Tuğlu, B. (2017). Ortaokul öğrencilerinin sosyal medyayı kullanım amaçları ve sosyal medya kullanımlarına ilişkin tutumları. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Webster, Frank (2006). Theories of the Information Society. 3rd Ed.Oxon: Routledge.